

Saksframlegg

Gjennomgang av rutiner og nettpraksis i henhold til resultatene i Åpenhetsindeksen 2011

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
6/13	Administrasjonsutvalget	15.01.2013
19/13	Formannskapet	06.02.2013
	Kommunestyret	

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret slutter seg til gjennomgangen av kommunens rutiner/nettpraksis og forslag til endringer og tiltak fremover.

Interpellasjon og vedtak:

Etter interpellasjon i kommunestyret den 26.1.12 fra Arild Berge ble følgende vedtatt:

"Kommunestyret går inn for en gjennomgang av kommunens rutiner og nettpraksis i henhold til resultatene i Åpenhetsindeksen 2011".

Bakgrunn for saken:

Denne saken ble lagt frem for Administrasjonsutvalget i møte 22.05.12 og 13.11.12. Begge gangene ble saken sendt tilbake til administrasjonen for nærmere utredning.

I møte 22.05.12 hadde Kjelland Larsen (AP) med Lillesand kommunes informasjonsreglement, og dette ble delt ut i møtet.

Kjelland Larsen (AP) fremmet følgende forslag:

Lillesand kommunes informasjonsreglement bør vurderes vedtatt i Søgne kommune. Saken sendes ut på høring.

Saken ble deretter utsatt i påvente av høringsuttalelser fra arbeidstakerorganisasjonene. På bakgrunn av vedtak i Administrasjonsutvalget ble det sendt ut høringsbrev med Lillesand kommunes reglement for åpenhet, innsyn og informasjon til alle hovedtillitsvalgte. Høringsfristen var satt til 14. september -12. Ved høringsfristens utløp var det ikke kommet inn noen høringsuttalelser.

"Vær åpen" plakaten var tema i samarbeidsmøte mellom administrasjonen og hovedtillitsvalgte før første behandling i administrasjonsutvalget i mai -12. I referatet fra møtet som fant sted 15. mai -12 står det:

I andre del av møtet tok rådmannen opp sak om endret "Vær åpen" plakat.

Vær åpen plakat

Tilbakemeldingene fra hovedtillitsvalgte var at de ikke har opplevd at noen prøver å legge bånd på ansatte eller de som hovedtillitsvalgte mht hva som kan sies eller ikke. Hovedtillitsvalgte har ikke opplevd "Vær åpen" plakaten som noe problem. Kjenner heller ikke til at ansatte opplever det slik. Det ble sagt at uroen rundt denne plakaten synes å være politiker skapt. Hovedtillitsvalgte fikk forelagt forslag til endret plakat. Denne er en del av sak om "åpenhetsindeksen" til administrasjonsutvalget. Det var ingen hovedtillitsvalgte som hadde noen innvendinger til endret innhold i plakaten.

På bakgrunn av ovenstående fremmes saken på nytt og forslag til endret innhold i kommunens "Vær åpen" plakat opprettholdes.

I administrasjonsutvalget 13.11.12 ble saken om Åpenhetsindeksen ble utsatt for andre gang.

Behandling:

Administrasjonsutvalget fremmet følgende forslag: Saken utsettes, og behandles på i nytt i Administrasjonsutvalget 15.01.13. Merknader og endringer oversendes organisasjonssjef Monica Nordnes innen 14.12.2012.

Vedtak:

Enstemmig vedtatt

Organisasjonssjefen mottok 13.12.12 e-post fra representant Solveig Kjelland Larsen med følgende innhold:

Alt. 1.

Basert på "Lillesandsplakaten", tilpasset de endringer som er kommet i lovverket etter den ble vedtatt.

Alt. 2.

Forslaget som ble lagt frem i forrige møte med 2 endringer.

Under pkt. 2 Engasjement, siste avsnitt.

Der ønsker jeg å ta bort setningen "Jo nærmere den ansatte sitter den politiske ledelse og det besluttende nivå osv.

Den erstattes med:

Jo nærmere den ansatte sitter den politiske ledelse og det besluttende nivå, jo viktigere er det å klargjøre rollene i uttalelser.

I tillegg til denne endringen ønsker jeg å fremme et nytt avsnitt som lyder:

Ansatte har full rett til å kunne kontakte og uttale seg i media også i omstridte spørsmål innad i kommunen, hele tiden innenfor grenser satt av lovbestemt taushetsplikt.

Saksutredning:

Offentlighetsutvalget i Norsk presseforbund gjennomførte høsten 2011 en åpenhetsundersøkelse blant norske kommuner. Søgne kommune fikk 7 poeng av 18 mulige i denne undersøkelsen. Landsgjennomsnittet var 8,55 poeng.

Undersøkelsen bestod av 11 spørsmål. Spørsmålene omhandlet tilgjengelighet og åpenhet på kommunens nettsider, i tillegg til spørsmål om interne regelverk og rutiner som påvirker innbyggernes mulighet for innsyn.

Søgne kommunes hjemmeside har fått høyest score i Vest-Agder i Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) sin vurdering i desember 2011. Dette indikerer at hjemmesiden er oversiktlig, tilgjengelig og yter god hjelp til innbyggerne. Kommunens Facebookside har også fått positiv omtale, blant annet fordi den åpner for dialog med innbyggerne.

Søgne kommune har også fokusert på å innføre elektroniske skjemaer for å forenkle kommunikasjon med kommunen. Dette innebærer at innbyggere, arbeidssøkere mv. fyller ut

elektroniske skjemaer via hjemmesiden. Disse blir deretter journalført og sendt til behandling hos aktuell saksbehandler.

Søgne kommune bruker saksbehandlingssystemet ePhorte. Dette har hatt en publiseringsløsning for saker, postlister mv. Denne har ikke vært robust nok til å sikre at ikke saker og dokumenter unntatt offentlighet blir publisert. Løsningen brukes pr. i dag kun til publisering av politiske saker.

Det pågår nå en oppgradering av saksbehandlingssystemet og det blir blant annet innført en bedre og mer robust innsynsløsning. Denne gir en bedre kontroll over hvilke deler av arkivet som blir publisert. Løsningen gir også mulighet for å publisere utvalgte dokumenter slik at disse kan lastes ned direkte.

I løpet av våren 2012 planlegger kommunen å etablere:

- Søkbar postliste på internett for saksarkiv og gård- og bruksnummerarkiv (GB).
- Offentlige dokumenter knyttet til GB arkiv publiseres gradvis, slik at de kan lastes ned direkte.
- Basert på erfaringer fra publisering av GB arkiv er intensjonen at også dokumenter fra saksarkivet blir publisert.
- For dokumenter som ikke publiseres vil det være klikkbare linker i postlisten som automatisk genererer en mail med spørsmål om innsyn.

Presseforbundets undersøkelse hadde hovedfokus på følgende områder:

Områder kommunen skårer høyt:

- **Postjournal på Internett (2 av 2 poeng)**
Søgne kommune har over tid publisert postjournalen på kommunens hjemmeside. I løpet av våren blir publiseringen flyttet over til den nye innsynsløsningen.
- **Informasjon om offentleglova (2 av 2 poeng)**
På kommunens hjemmeside ligger det informasjon om innsyn og det er referert til offentleglova og rettleder til offentleglova fra Justis- og politidepartementet.
- **Kontaktopplysninger til politikere (2 av 2 poeng)**
Kontaktopplysninger til kommunens folkevalgte ligger tilgjengelig på kommunens hjemmeside.

Områder det settes inn tiltak:

- **Antall dager brukt for å behandle innsynskrav (1 av 5 poeng)**
Innsynskrav skal besvares så snart som mulig. Arkivpersonale overvåker kommunens postmottak der disse henvendelsene vanligvis kommer. Krav om innsyn blir håndtert fortløpende, vanligvis innen 1-2 dager etter at henvendelsen er mottatt.

Tiltak som er iverksatt: Rutiner for besvarelse av innsynskrav er gjennomgått og det er lagt opp til bedre kvalitetssikring i forbindelse med slike henvendelser.

- **Søkefunksjon i nettjournalen (0 av 1 poeng)**
Søgne kommune har ikke søkefunksjon i nettjournal.

Tiltak som skal iverksettes: Ved innføring av ny innsynsløsning vil postjournalen vises via denne løsningen og det vil være muligheter for blant annet å foreta fritekstsøk.

- **Om stillingsutlysninger er i samsvar om offentleglova (0 av 1 poeng)**
Søgne kommune har i all fellesannonsering hatt egen rubrikk i avisen med informasjon om at søkerlister kan bli offentliggjort.

Tiltak som er iverksatt: Det er innført ny praksis med informasjon om offentliggjøring av søkerliste i den enkelte stillingsannonse.

- **Ytringsfrihet (0 av 1 poeng)**

Bestemmelsene i Grunnlovens § 100 sikrer alle innbyggere ytringsfrihet. I tillegg ivaretar Offentleglova innsynsretten og Arbeidsmiljøloven sikrer ansatte mulighet til å varsle om kritikkverdige forhold. Det ble i Søgne kommune vedtatt 28.10.10 en "Vær åpen" plakat som presiserte ovennevnte forhold.

Tiltak: "Vær åpen" plakaten foreslås endret, jf. vedlagt ny "Vær åpen" plakat.

Feil skåre:

- **Klikkbare dokumenter som ikke er unntatt fra innsyn (0 av 1 poeng)**

Søgne kommune har klikkbare møtedokumenter, og har urettmessig ikke fått poeng for dette. Dette kan imidlertid være et tegn på at siden for møtedokumenter er for utilgjengelig.

Tiltak som skal iverksettes: Møtedokumenter vil bli tilgjengelig i ny innsynsløsning sammen med postlisten.

Områder der kommunen skårer lavt som omhandler politisk nivå:

- **Reglementsfestet taushetsplikt bak lukkede dører (0 av 1 poeng)**

I nåværende reglement for Søgne kommunestyre § 4 står det følgende:
Om åpne eller lukkede dører gjelder reglene i Kl.§ 31.

Taushetsplikt:

For opplysninger i dokumenter som er unntatt offentlighet, gjelder det taushetsplikt med mindre vedtaket blir omgjort av administrasjonen eller kommunestyret/folkevalgt organ. Bli det vedtatt å behandle sak for lukkede dører, plikter kommunestyrets medlemmer og kommunalt ansatte som måtte være til stede, så langt ikke annet er vedtatt, å bevare taushet om forhandlingene og de vedtak som gjøres. Taushetsplikten varer inntil annet er bestemt, eller inntil de hensyn – til kommunen eller andre – som har bevirket vedtaket om lukkede dører, er falt bort. Er også andre til stede under forhandlingene om slik sak, pålegger møteleder dem taushetsplikt.

Tiltak som foreslås iverksatt: Ny §§ 4 A og 4 B i reglement for Søgne kommunestyre med følgende tekst:

§ 4A MØTEOFFENTLIGHET, jf. KOMMUNELOVENS § 31

"Kommunestyrets møter holdes for åpne dører.

Unntak fra dette er når behandling i lukket møte følger av lovbestemt taushetsplikt eller hvor hensynet til personvern eller andre tungtveiende private eller offentlige interesser tilsier det jf. kommuneloven § 31 nr.3, 4 og 5. 1. Hvis ordføreren eller kommunestyret krever det, skal debatten om lukking av et møte holdes i lukket møte. Avstemningen skal skje i åpent møte.

Dersom det treffes avgjørelse om at et møte skal holdes for lukkede dører, skal avgjørelsen føres i møteboken og hjemmelen for avgjørelsen skal framgå".

Ny tekst i § 4 A er i tråd med kommuneloven og viser til denne. Også framgangsmåte og protokollering framgår av kommuneloven.

§ 4B. TAUSHETSPLIKT, jf. FORVALTNINGSLOVENS § 13

"Medlemmer og ansatte som deltar i behandlingen av taushetsbelagte saker etter forvaltningsloven § 13 er bundet av taushetsplikten slik denne er definert i samme lov".

Når det gjelder taushetsplikt, så viser § 4B til forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt. Det bør ikke pålegges annen form for taushetsplikt i reglements form.

Hovedregel om åpne dører i kontrollutvalg (0 av 1 poeng)

Kommunelovens § 77, nr. 8 sier følgende om kontrollutvalgets møter:

"Kontrollutvalgets møter holdes for lukkede dører dersom ikke utvalget selv har bestemt noe annet. Dersom møtet holdes for åpne dører, skal dørene likevel lukkes dersom utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. § 31 nr. 3 siste punktum gjelder tilsvarende."

Vedlegg

1 Vær åpen plakat - revidert

Saksprotokoll i Administrasjonsutvalget - 15.01.2013

Behandling:

Det ble votert over 2 alternativer. Alternativ 1 er basert på «Lillesandsplakaten», tilpasset de endringer som er kommet i lovverket etter den ble vedtatt. Alternativ 2 er Rådmannens forslag til Vær åpen plakat med to foreslåtte endringer. (Se innstilling).

Alternativ 1 falt med 1 stemme. (Kjelland Larsen AP).

Alternativ 2 enstemmig vedtatt.

Innstilling:

Rådmannens forslag til vedtak vedtatt med følgende endringer:

Under pkt. 2 Engasjement, siste avsnitt.

Der ønsker Administrasjonsutvalget å ta bort setningen "Jo nærmere den ansatte sitter den politiske ledelse og det besluttede nivå osv.

Den erstattes med:

Jo nærmere den ansatte sitter den politiske ledelse og det besluttede nivå, jo viktigere er det å klargjøre rollene i uttalelser.

I tillegg til denne endringen ønsker Administrasjonsutvalget å fremme et nytt avsnitt som lyder:

Ansatte har full rett til å kunne kontakte og uttale seg i media også i omstridte spørsmål innad i kommunen, hele tiden innenfor grenser satt av lovbestemt taushetsplikt.

VÆR ÅPEN PLAKAT

Søgne kommune skal være en åpen kommune som opptret i samsvar med sine kjerneverdier *handling og utvikling gjennom nærhet og trivsel*.

1. Åpen kommune

Søgne kommune ønsker å bidra til et lokalt folkestyre med åpenhet og god kommunikasjon. Derfor skal forholdene legges mest mulig til rette for offentlighetens innsyn i den kommunale forvaltning. Dokumenter og opplysninger skal i minst mulig utstrekning unntas fra offentlighet i Søgne kommune.

For at alle skal ha mulighet til å bidra i samfunnsdebatten, skal alle ha adgang til innsyn i dokumenter i henhold til lov og kommunens regelverk. Informasjon skal stilles til rådighet så hurtig og så fullstendig som mulig. Som hovedregel skal dette skje innen 3 dager.

Informasjon fra Søgne kommune skal være korrekt og relevant. Det skal gis riktig og fyllestgjørende informasjon fra alle organer i kommunen. Ledere i Søgne kommune har rett og plikt til å gi opplysninger på vegne av sin enhet/avdeling.

2. Engasjement

Søgne kommune ønsker engasjerte ansatte som er med å utvikle kommunen. Kommunen ønsker å vise frem det positive engasjement som er blant de ansatte og de resultatene dette gir. Vi ønsker samtidig å være åpne på at vi innimellom gjør feil og at det alltid er mulig å gjøre ting bedre.

Som alle andre borgere kan kommunenes ansatte delta i samfunnsdebatten og uttale seg på egne vegne. Det skal gjøres klart hva som er informasjon i tjenestens medfør og hva som er personlige synspunkter.

En må samtidig være oppmerksom på at det ikke alltid er like lett for omverdenen å skille de enkelte rollene. Jo nærmere den ansatte sitter den politiske ledelse og det besluttede nivå, desto større grad av varsomhet forventes hva gjelder offentlige ytringer. Det vises for øvrig til etiske retningslinjer for ansatte i Søgne kommune.

3. Respekt

Ansatte i Søgne kommune skal vise respekt for personvernet i forhold til brukere og ansatte. Det skal ikke gis innsyn i lovbestemte taushetsbelagte opplysninger.